

Городецька М.С.

Криворізький навчально-науковий інститут

Донецького державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ОБМЕЖУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Стаття присвячена дослідженню особливостей застосування обмежувальних заходів у кримінальному провадженні. На підставі вивчення судової практики визначено, що до осіб, які вчинили домашнє насильство, не завжди застосовуються спеціальні обмежувальні заходи, застосовуються лише зобов'язання загального характеру. Відмічено подібну проблему щодо призначення покарання. Зроблено висновок, що на етапі прийняття рішення щодо запобіжного заходу слідчий, дізнавач, прокурор мають чітко окреслити свою позицію щодо вчиненого кримінального правопорушення, як такого, що пов'язане з домашнім насильством. Зазначено, що така позиція представників сторони обвинувачення має значення для забезпечення права на захист підозрюваному, який повинен мати змогу захищатися саме від обвинувачення у кримінальному правопорушенні, пов'язаному з домашнім насильством. Відмічено також, що чітка позиція сторони обвинувачення з цього приводу має юридичні наслідки згодом під час судового розгляду. Зауважено, що під час обрання запобіжного заходу мають бути доведені фактори ризику щодо вчинення домашнього насильства, які визначаються за результатами оцінки дій кривдника. Під час дослідження встановлено ряд питань відповідно до форми оцінки ризиків щодо вчинення домашнього насильства, які можуть бути рекомендовані для врахування під час обрання запобіжного заходу. Зазначено, що врахування вказаних питань надасть можливість зробити висновок про ймовірність настання летальних наслідків у разі вчинення домашнього насильства, вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті особи. Запропоновано з урахуванням того, що термінові заборонні приписи та запобіжні заходи щодо особи, яка вчинила домашнє насильство, мають схожу мету у частині запобігання подальшому вчиненню домашнього насильства, використовувати рекомендації щодо оцінки ризиків вчинення домашнього насильства щодо обрання термінових заборонних приписів під час обґрунтування запобіжного заходу у кримінальному провадженні.

Ключові слова: заходи забезпечення; запобіжні заходи, обмежувальні заходи, домашнє насильство, права людини, кримінальне провадження, кривдник, термінові заборонні приписи.

Постановка проблеми. Зростаючий обсяг судової практики Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), який установлює важливі стандарти у сфері насильства стосовно жінок, став одним із чинників укладання Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція). Імплементация Україною даного міжнародного нормативно-правового акту вплинула на розвиток та врегулювання даного аспекту у розрізі кримінального процесуального законодавства. До Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) було додано серед іншого правові норми щодо спеціальних обмежувальних заходів, які можуть бути застосовані до осіб, які вчинили

кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством. У порівнянні із застосуванням щодо підозрюваного зобов'язань загального характеру під час обрання запобіжного заходу застосування обмежувальних заходів має певні особливості. Відсутність детальних наукових досліджень останніх обумовлює актуальність обраної теми.

Стан опрацювання проблематики. Особливості застосування запобіжних заходів, а також особливості досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, досліджували науковці: С.Є. Абламський, В. В. Вапнярчук, І. В. Гловюк, Г.Р. Крет, Л. М. Лобойко, М.А. Погорельський, О.В. Пчеліна, В.В. Романюк, Г.К. Тетерятник, Т.Г. Фоміна

та інші вчені. Але акцент на вивченні особливостей застосування обмежувальних заходів у кримінальному провадженні вченими у сфері кримінального процесу не визначався. Дане питання потребує вивчення у межах окремого наукового дослідження.

Метою статті є дослідження особливостей застосування обмежувальних заходів у кримінальному провадженні. Задля досягнення цієї мети необхідно виконати завдання: 1) визначити доцільність та необхідність застосування обмежувальних заходів у кримінальному провадженні; 2) дослідити особливості обґрунтування необхідності застосування обмежувальних заходів у межах обрання запобіжного заходу.

Виклад основного матеріалу. Кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством, не обов'язково кваліфікуються лише за ст. 126-1 КК України, а можуть бути кваліфіковані як різні склади кримінальних правопорушень, отже, заходи забезпечення та запобіжні заходи можуть бути застосовані з огляду на кримінально-правову кваліфікацію та з огляду на ризики та підстави виявлені у кримінальному провадженні.

У постанові об'єднаної палати ККС ВС від 12 лютого 2020 року у справі № 453/225/19 (провадження № 51-4000кмо19) вказано, що злочинном, пов'язаним із домашнім насильством, слід вважати будь-яке кримінальне правопорушення, обставини вчинення якого свідчать про наявність у діянні хоча б одного з елементів (ознак), перелічених у ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», незалежно від того, чи вказано їх в інкримінованій статті (частині статті) КК України як ознаки основного або кваліфікованого складу злочину [3].

Зв'язок кримінального правопорушення з домашнім насильством, або кваліфікація кримінального правопорушення за ст. 126-1 КК України можуть обумовлювати застосування обмежувальних заходів, передбачених ч. 6 ст. 194 КПК України [2].

Вивчення судової практики свідчить, що до осіб, які вчинили домашнє насильство, не завжди застосовуються спеціальні обмежувальні заходи, застосовуються лише зобов'язання загального характеру [8, 9, 10].

Подібна проблема є також щодо призначення покарання. Так, відповідно до дослідження станом на 2021 рік найпоширенішим видом покарання є громадські роботи від 150 до 240 годин. Суд призначає цей вид покарання навіть тоді, коли кривдник/ця раніше був/ла судимий/а і є високий ризик вчинення домашнього насиль-

ства повторно. У справах, де обвинуваченого засуджено до позбавлення волі, у 65 % випадків суд звільняє його від відбування покарання з випробуванням. Тому засудження є формальним, оскільки кривдник не проходить процедури виправлення. Критично рідко (у 2 % випадків) суд застосовує обмежувальні заходи до кривдника/ці, передбачені у ст. 91-1 КК України, у разі призначення покарання, не пов'язаного із позбавленням волі, або у разі звільнення його / її від відбування покарання. Законодавством передбачений ефективний захист потерпілої від повторних випадків домашнього насильства з боку обвинуваченого, але на практиці ця норма майже не застосовується [5].

Слід погодитися з І.В. Гловюк, що у випадках обрання додаткових обов'язків, а не обмежувальних заходів, пріоритет надається дієвості кримінального провадження, а не захисту потерпілих, хоча відповідні інтереси не є конкуруючими [1].

На етапі прийняття рішення щодо запобіжного заходу обрання спеціальних обмежувальних заходів впливає також на те, що слідчий, дізнавач, прокурор чітко окреслюють свою позицію щодо вчиненого кримінального правопорушення, як такого, що пов'язане з домашнім насильством. Така позиція представників обвинувачення має значення для забезпечення права на захист підозрюваному, який повинен мати змогу захищатися саме від обвинувачення у кримінальному правопорушенні, пов'язаному з домашнім насильством. Також, чітка позиція сторони обвинувачення з цього приводу має юридичні наслідки згодом під час судового розгляду.

Так, відповідно до постанови об'єднаної палати ККС від 12.02.2020 у справі № 453/225/19 обвинувачений згідно з обвинувальним актом обвинувачувався у тому, що він на ґрунті раптово виниклих неприємних відносин умисно завдав своїй дружині декількох ударів по голові й тулубу, заподіявши останній легких тілесних ушкоджень, що спричинили короточасний розлад здоров'я. Місцевий суд, з яким погодився суд апеляційної інстанції, заклав на підставі п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення стосовно обвинуваченого за ч. 2 ст. 125 КК у зв'язку з відмовою потерпілої від обвинувачення. У касаційній скарзі прокурор зазначав про неправомірне закриття кримінального провадження через неврахування судом вимог ЗУ від 06.12.2017 № 2227-VIII «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про

запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами». Верховний Суд вказав, що встановлена у п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК заборона закриття кримінального провадження поширюється на осіб, які вчинили злочин, пов'язаний із домашнім насильством, за умови, що *слідчі органи пред'явили особі таке обвинувачення і вона мала можливість захищатися від нього*. Натомість, як убачається з матеріалів цієї справи, в обвинувальному акті не міститься жодних посилань на вчинення обвинуваченим злочину, пов'язаного з домашнім насильством. Оскільки органами досудового розслідування обвинуваченому не інкримінувалося вчинення злочину, пов'язаного з домашнім насильством, він не був обізнаний із таким обвинуваченням і не мав можливості захищатися від нього. З огляду на викладене об'єднана палата не погодилася з доводами прокурора про необхідність скасування ухвали апеляційного суду через неврахування застереження у п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК, адже це призведе до порушення конвенційних положень права на справедливий суд [6].

Отже, вже на досудовому розслідуванні слідчий, дізнавач, прокурор мають формулювати обвинувачення з урахуванням ознак вчинення кримінального правопорушення у поєднанні з домашнім насильством. А тому, відповідно, під час застосування запобіжного заходу мають застосовуватись зобов'язання не лише загального характеру, але мають застосовуватись обмежувальні заходи, спеціалізовані щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством.

За загальним правилом ст. 132 КПК України під час застосування заходу забезпечення слідчому, дізнавачу, прокурору необхідно довести, що:

1) існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

2) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, дізнавача, прокурора;

3) може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий, дізнавач, прокурор звертається із клопотанням [2].

Стосовно застосування запобіжних заходів слідчий, дізнавач, прокурор мають довести перед судом наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення, а також наявність ризиків здійснити дії:

1) переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду;

2) знищити, сховати або спотворити будь-яку із речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення;

3) незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні;

4) перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином;

5) вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжити кримінальне правопорушення, у якому підозрюється, обвинувачується [2].

Відповідно до Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України від 13 березня 2019 р. № 369/1802, фактори небезпеки/ризиків щодо вчинення домашнього насильства визначаються за результатами оцінки дій кривдника, які свідчать про ймовірність настання летальних наслідків у разі вчинення домашнього насильства, і представлені у формі оцінки ризиків вчинення домашнього насильства у вигляді питань, на які відповідає поліцейський уповноваженого підрозділу поліції за результатами спілкування з постраждалою особою, та загальної оцінки ситуації вчинення домашнього насильства з метою виявлення вірогідності продовження чи повторного вчинення домашнього насильства, настання тяжких або особливо тяжких наслідків його вчинення, а також смерті такої особи [7].

Відповідно до форми оцінки ризиків щодо вчинення домашнього насильства поліцейський має надати відповіді на питання:

1. Раніше кривдник погрожував застосувати або застосовував зброю або інші предмети, які можуть спричинити шкоду життю та здоров'ю постраждалої особи або дітям?

2. Кривдник погрожував вбити постраждалу особу або дітей?

3. Постраждала особа допускає, що кривдник може спробувати вбити її або дітей?

4. Раніше кривдник душив постраждалу особу, або передавлював їй горло, або намагався це зробити?

5. Раніше кривдник застосовував фізичне насильство, яке спричинило тілесні ушкодження середнього або тяжкого ступеня?

6. Протягом останнього року застосовувався до кривдника терміновий заборонний припис?

7. Кривдник має зброю та/або може її легко дістати і застосувати?

8. Кривдник схильний до сильних або постійних ревностів і контролює більшу частину повсякденного життя постраждалої особи?

9. Кривдник висловлював намір або намагався вчинити самогубство?

10. Кривдник залякував, переслідував постраждалу особу або дітей чи погрожував їй/їм?

11. Кривдник нападав на постраждалу особу або дітей за межами домашнього середовища?

12. Кривдник утримував постраждалу особу або дітей проти її/їх волі в певному місці або будь-яким іншим чином обмежував свободу, у тому числі свободу в спілкуванні?

13. Поведінка кривдника вплинула на безпеку постраждалої особи та дітей?

14. Кривдник має алкогольну залежність або зловживає алкогольними напоями?

15. Кривдник має наркотичну залежність або зловживає наркотичними речовинами?

16. Раніше кривдник погрожував вбити, вбив домашню або іншу тварину або завдавав їй навмисної шкоди?

17. Кривдник раніше вчиняв щодо постраждалої особи:

- 1) фізичне насильство;
- 2) психологічне насильство;
- 3) економічне насильство;
- 4) сексуальне насильство? (якщо так, необхідне позначити)

18. Кривдник має фінансові проблеми?

19. Постраждала особа та діти є економічно залежною(ими) від кривдника?

20. Під час спільного проживання були випадки, коли кривдник покидав на тривалий час (не менше ніж на 10 діб) сім'ю без причини та без пояснень?

21. У постраждалої особи є дитина / діти від іншого шлюбу, про яких кривдник знає або нещодавно дізнався?

22. Сім'я постраждалої особи перебуває під соціальним супроводом?

23. Суд видавав кривднику обмежувальний припис?

24. Кривдник порушував заходи тимчасового обмеження своїх прав або вимоги, передбачені обмежувальним приписом, у разі його отримання?

25. Кривдник притягався до кримінальної відповідальності за:

- 1) вбивство;
- 2) спричинення тілесних ушкоджень;
- 3) зґвалтування;

4) сексуальне насильство;

5) інші злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, злочини проти життя та здоров'я особи?

(якщо так, необхідне позначити)

26. Кривдник виганяв постраждалу особу або дітей з місця проживання, погрожував такими діями?

27. Щось ще змушує постраждалу особу турбуватися про безпеку? [7]

У вказаному нормативно-правовому акті надається рекомендація щодо оцінки відповідей на дані питання з огляду на оцінку ризиків вчинення домашнього насильства:

«Дві відповіді «Так» на запитання з № 1-6 та на будь-яку кількість запитань з № 7-27 форми оцінки ризиків вчинення домашнього насильства, а також якщо поліцейський уповноваженого підрозділу поліції вважає, що постраждала особа перебуває в ситуації, яка може спричинити її смерть або інші тяжкі наслідки, оцінюється як високий рівень небезпеки [7].

Відповідь «Так» на одне запитання з № 1-6 та на щонайменше сім і більше запитань з № 7-27 або жодної відповіді на запитання з № 1-6, але не менше чотирнадцяти позитивних відповідей на запитання з № 7-27 форми оцінки ризиків вчинення домашнього насильства оцінюється як середній рівень небезпеки [7].

Відповідь «Так» на одне запитання з № 1-6 та на не більше ніж шість запитань з № 7-27 або не більше тринадцяти позитивних відповідей на запитання з № 7-27 форми оцінки ризиків вчинення домашнього насильства оцінюється як низький рівень небезпеки [7].

Якщо на всі запитання отримано відповіді «Без відповіді / Невідомо», поліцейський уповноваженого підрозділу поліції на свій розсуд може оцінити ситуацію як таку, що має високий рівень небезпеки» [7].

Щодо оцінки ризиків, зокрема з метою обрання запобіжного заходу під час розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством, у нагоді стане використання аналітичного звіту «Стандарти й методика оцінки ризиків для різних зацікавлених сторін в Україні: подальші кроки реалізації міжнародних стандартів щодо гарантування безпеки постраждалих від насильства стосовно жінок та домашнього насильства». Автори складеного звіту зазначають, що оцінку ризиків потрібно проводити в тісній співпраці з постраждалою особою. Також важливо оцінювати безпеку й потребу в заходах захисту дітей,

що є учасниками справ про домашнє насильство та є безпосередніми чи непрямими постраждалими особами на всіх етапах розслідування, судового провадження й після нього. Окрім статі, на ставлення постраждалої особи до насильства й на заходи реагування також впливають інші чинники, такі як раса, інвалідність, вік, релігія, етнічне походження та сексуальна орієнтація. Наприклад, діти, жінки-мігранти та шукачі притулку, постраждали від конфлікту, роми та жінки з інвалідністю зіштовхуються з більшим ризиком насильства і його непропорційно негативними наслідками. Обмежені знання про свої права, недостатнє знання мови, упередження та стереотипи можуть перешкоджати їм отримувати підтримку й послуги [4, с. 13].

Авторами аналітичного звіту рекомендовано ставити додаткові запитання. Зокрема потрібно додати запитання до наведеної вище форми:

– чи постраждала особа намагалася розірвати стосунки, а також запитання про наявність судового провадження щодо обмежувальних та термінових заборонних приписів, розлучення чи опіки над дитиною, оскільки ці факти, як правило, породжують додаткові загрози.

– запитання № 11 варто розширити так, щоб воно охоплювало будь-яке жорстоке насильство, яке вчинив кривдник поза домом, а не лише насильство щодо постраждалої. Одним із найважливіших показників ризику є ескалація чи посилення насильства. Запитання може звучати так: Чи останнім часом спостерігається збільшення кількості, посилення та/чи повторення інцидентів насильства чи погроз?

– У формі немає запитання про вчинення сексуального насильства, питання стосується лише того, чи відбувалося сексуальне насильство, коли постраждала була вагітною або щойно народила. Можна додати таке запитання: Кривдник вчиняв сексуальне насильство щодо постраждалої особи та/чи її дітей?

– Кривдник поведився провокативно та/чи зневажливо стосовно органів влади, працівників поліції чи інших осіб, які є представниками поліції чи судової системи, а також щодо постраждалої особи в присутності згаданих вище осіб?

– У кривдника були попередні конфлікти із законом, зокрема із застосуванням насильства?

– Кривдник наносив шкоду місцю проживання чи майну? [4, с. 20-21]

Враховуючи, що термінові заборонні приписи та запобіжні заходи щодо особи, яка вчинила домашнє насильство, мають схожу мету у частині запобігання подальшому вчиненню домашнього насильства, доцільно вказану форму оцінки ризиків вчинення домашнього насильства враховувати та використовувати під час обґрунтування обрання запобіжного заходу у кримінальному провадженні.

Висновки. У результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Під час застосування запобіжного заходу щодо особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством, поряд із застосуванням зобов'язань загального характеру мають застосовуватись спеціальні обмежувальні заходи. Вже на досудовому розслідуванні слідчий, дізнавач, прокурор мають формулювати обвинувачення з урахуванням ознак вчинення кримінального правопорушення у поєднанні з домашнім насильством. Така позиція представників обвинувачення має значення для забезпечення права на захист підозрюваному, який повинен мати змогу захищатися саме від обвинувачення у кримінальному правопорушенні, пов'язаному з домашнім насильством. Також, чітка позиція сторони обвинувачення з цього приводу має юридичні наслідки згодом під час судового розгляду.

2. Під час обрання запобіжного заходу мають бути доведені фактори ризику щодо вчинення домашнього насильства, які визначаються за результатами оцінки дій кривдника. Враховуючи, що термінові заборонні приписи та запобіжні заходи щодо особи, яка вчинила домашнє насильство, мають схожу мету у частині запобігання подальшому вчиненню домашнього насильства, доцільно використовувати рекомендації щодо оцінки ризиків вчинення домашнього насильства щодо обрання термінових заборонних приписів під час обґрунтування запобіжного заходу у кримінальному провадженні.

Список літератури:

1. Гловюк І. Деякі питання практики застосування обмежувальних заходів у кримінальних провадженнях щодо злочинів, пов'язаних із домашнім насильством. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід: матеріали науковопрактичної конференції* (м. Київ, 14 грудня 2020 р.). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2020. С. 122–125.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17?find=1&text=%D0%B7%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F#w1_18 (дата звернення 14.12.2023)
3. Кримінальні провадження, пов'язані з домашнім насильством: судова практика ККС ВС. Офіційна сторінка сайту Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/aktyal_pytan_kks/6793. (дата звернення 11.12.2023)
4. Манн Л., Бугаєць Т. Стандарти й методика оцінки ризиків для різних зацікавлених сторін в Україні: подальші кроки реалізації міжнародних стандартів щодо гарантування безпеки постраждалих від насильства стосовно жінок та домашнього насильства. Аналітичний звіт експертів Ради Європи від 10.06.2020. 106 с. URL: <https://rm.coe.int/ukr-risk-assessment-final/16809eefb4>. (дата звернення 11.12.2023)
5. Нарок Тетяна. Відповідальність за “домашнє насильство” (ст.126-1 КК України): судова практика. *Офіційний сайт Юрфем.ua*. 08.12.2021. URL: <https://jurfem.com.ua/vidpovidalnist-za-domashnye-nasylstvo-st-126-1-sudova-praktyka/>. (дата звернення 10.12.2023)
6. Постанова об'єднаної палати ККС від 12.02.2020 у справі № 453/225/19, провадження № 51-4000кмо19 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87602679> (дата звернення 10.12.2023)
7. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства : наказ Міністерства соціальної політики, Міністерства внутрішніх справ від 13.03.2019 № 369/180. База даних «Законодавство України». *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19#Text> (дата звернення 10.12.2023)
8. Ухвала Ізмаїльського міськрайонного суду Одеської області від 22.11.2022 р. Справа № 946/8062/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107493231> (дата звернення 10.12.2023)
9. Ухвала Ізмаїльського міськрайонного суду Одеської області від 28.11.2022 р. Справа № 946/8227/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107581085> (дата звернення 10.12.2023)
10. Ухвала Шевченківського районного суду м. Запоріжжя від 02.05.2023р. Справа №336/3864/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110591163> (дата звернення 10.12.2023)

Horodetska M.S. SEPARATE ISSUES OF THE APPLICATION OF RESTRICTIVE MEASURES IN CRIMINAL PROCEEDINGS

The article is devoted to the study of the peculiarities of the application of restrictive measures in criminal proceedings. Based on the study of court practice, it was determined that special restrictive measures are not always applied to persons who have committed domestic violence, only general obligations are applied. A similar problem was noted with regard to the imposition of punishment. It was concluded that at the stage of making a decision regarding a preventive measure, the investigator, inquirer, and prosecutor should clearly outline their position regarding the committed criminal offense, as one related to domestic violence. It is noted that this position of the representatives of the prosecution is important for ensuring the right to defense to the suspect, who should be able to defend himself against the accusation of a criminal offense related to domestic violence. It was also noted that the clear position of the prosecution on this matter has legal consequences later during the trial. It is noted that when choosing a preventive measure, risk factors for committing domestic violence must be proven, which are determined based on the results of the assessment of the offender's actions. During the research, a number of questions were established in accordance with the form of risk assessment regarding the commission of domestic violence, which can be recommended to be taken into account when choosing a preventive measure. It is noted that taking into account the specified issues will provide an opportunity to draw a conclusion about the likelihood of fatal consequences in the event of domestic violence, the likelihood of continuation or re-commitment of domestic violence, the occurrence of serious or particularly serious consequences of its commission, as well as the death of a person. It is proposed, taking into account the fact that urgent restraining orders and preventive measures against a person who committed domestic violence have a similar goal in terms of preventing further domestic violence, to use recommendations on assessing the risks of committing domestic violence regarding the choice of urgent restraining orders when justifying a preventive measure in criminal proceedings.

Key words: security measures; preventive measures, restrictive measures, domestic violence, human rights, criminal proceedings, offender, urgent restraining orders.